

17ο Κριτήριο Προσομοίωσης Πανελλήνιων Εξετάσεων**Θεματική Ενότητα: Ζώντας την καθημερινότητα****Το πρόγραμμα Erasmus - Γ' ΕΠΑΛ****A. Μη λογοτεχνικό κείμενο****Erasmus: η καρδιά της Ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής εξωστρέφειας**

Απόσπασμα από το άρθρο του Νίκου Ευσταθίου στην «Καθημερινή» (Διασκευή) 24.03.2021

Το 1987 μόλις 37 Έλληνες φοιτητές αποφάσισαν να παρακολουθήσουν ένα εξάμηνο σπουδών στο εξωτερικό στο πλαίσιο του Erasmus. Σήμερα, ο θεσμός των ευρωπαϊκών ανταλλαγών με **συνεκτικό** άξονα την εκπαίδευση είναι ίσως το πιο επιτυχημένο ευρωπαϊκό **εγχείρημα**. Η Ελλάδα, μάλιστα, έχει διεκδικήσει και κερδίσει μία θέση μεγαλύτερη του πληθυσμιακού της αποτυπώματος, καθώς ο αριθμός των Ελλήνων που ζητούν κάθε χρόνο να συμμετάσχουν σε κάποιο από τα επιμέρους προγράμματα του Erasmus είναι σταθερά υψηλότερα του μέσου όρου.

Ειδικότερα, το αρχικό Erasmus ξεκίνησε το 1987 ως ένα πρόγραμμα ανταλλαγών που προσέφερε στους μαθητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μια γεύση του πώς είναι η ζωή και η μάθηση στο εξωτερικό. Τα τελευταία 30 χρόνια έχει εξελιχθεί σε κάτι πολύ μεγαλύτερο.

Το Plus, που πλέον συνοδεύει το Erasmus, **αποτυπώνει** την ενσωμάτωση στο αρχικό πρόγραμμα των συναφών προγραμμάτων της Ε.Ε. όπως, μεταξύ άλλων, εκείνα για τη διά βίου μάθηση, το πρόγραμμα «Νεολαία σε Δράση» και πέντε προγράμματα διεθνούς συνεργασίας.

Ετσι, σήμερα, το Erasmus+ προσφέρει ακόμη περισσότερες ευκαιρίες σε άτομα και οργανισμούς – για παράδειγμα, μπορούν να πάνε στο εξωτερικό ως εθελοντές ή ως μαθητευόμενοι και έχουν τη δυνατότητα να συνεργάζονται σε κοινά έργα. Επίσης, ο αθλητισμός έχει γίνει σημαντικό μέρος του προγράμματος Erasmus+.

Η Ελλάδα ήταν μεταξύ των «11» που ξεκίνησαν να υλοποιούν το πρόγραμμα το 1987 με τις διακρατικές ανταλλαγές φοιτητών, μαζί με τις χώρες Βέλγιο, Δανία, Γερμανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία και Βρετανία. Σε ετήσια βάση η χρηματοδότηση που δίνεται στην Ελλάδα κατά μέσον όρο αγγίζει τα 35 εκατομμύρια ευρώ. Όπως εξήγησε μιλώντας στην «Κ» η κ. Ειρήνη Δρούτσα, από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών που είναι ο εθνικός διαχειριστής του Erasmus+ στη χώρα μας, **η απήχηση** του προγράμματος στην Ελλάδα καταδεικνύεται από το γεγονός ότι η χώρα μας λαμβάνει σημαντικά υψηλότερη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα σε σύγκριση με χώρες με παρόμοιο πληθυσμιακό μέγεθος, λόγω του συγκριτικά μεγαλύτερου αριθμού αιτήσεων σχεδίων-προτάσεων που υποβάλλονται στο ΙΚΥ από φορείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Μέθοδος ARNOS – τρόπος και δρόμος

www.arnos.gr info@arnos.gr Επιμέλεια: Χρήστου Μαρία

Οι περισσότεροι Έλληνες φοιτητές, που μετέχουν στο Erasmus+, προτιμούν πανεπιστήμια της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ισπανίας, της Τσεχίας και της Ιταλίας. Οι περισσότεροι Έλληνες σπουδαστές επαγγελματικών δομών επιλέγουν τη Γερμανία, τη Βρετανία, την Ιταλία και την Κύπρο. Τη χώρα μας για σπουδές επιλέγουν ετησίως 2.000 φοιτητές, κυρίως Ισπανοί, Γερμανοί, φοιτητές από βαλτικές χώρες και την Κύπρο.

Βεβαίως, τα capital controls μετά το 2015 δημιούργησαν προβλήματα στη φυγή των Ελλήνων στο εξωτερικό, τα οποία τελικά λύθηκαν σε συνεννόηση με την Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, στην κινητικότητα Ελλήνων εκπαιδευτικών από την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση **τροχοπέδη** βάζει η απειρία των σχολείων μας στις ευρωπαϊκές απαιτήσεις για τη συμμετοχή. «Γίνεται προσπάθεια διεθνοποίησης των σχολείων, ώστε να μάθουν από τις πρακτικές των άλλων», λέει το στέλεχος του ΙΚΥ.

Ερωτήσεις

ΘΕΜΑ Α1 (Μονάδες 15)

A1.α. Να γράψεις πλαγιότιτλους σε κάθε παράγραφο του κειμένου. (Μονάδες 7)

A1.β. Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις να γράψεις στο τετράδιό σου την ένδειξη Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ). Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου με αναφορές στο κείμενο. (Μονάδες 8)

1. Το 1987 μόλις 47 Έλληνες φοιτητές αποφάσισαν να παρακολουθήσουν ένα εξάμηνο σπουδών στο εξωτερικό στο πλαίσιο του Erasmus.
2. Το αρχικό Erasmus ξεκίνησε το 1987 ως ένα πρόγραμμα ανταλλαγών που προσέφερε στους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μια γεύση του πώς είναι η ζωή και η μάθηση στο εξωτερικό.
3. Ο αθλητισμός έχει γίνει σημαντικό μέρος του προγράμματος Erasmus+.
4. Η χώρα μας λαμβάνει σημαντικά χαμηλότερη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα σε σύγκριση με χώρες με παρόμοιο πληθυσμιακό μέγεθος.
5. Τη χώρα μας για σπουδές επιλέγουν ετησίως 2.000 φοιτητές.

ΘΕΜΑ Α2 (Μονάδες 10)

A2.α. Να μετατρέψεις την ενεργητική σε παθητική σύνταξη και να σχολιάσεις το επικοινωνιακό αποτέλεσμα που επιτυγχάνεται σε κάθε είδος σύνταξης. (Μονάδες 5)

1. Το Plus αποτυπώνει την ενσωμάτωση στο αρχικό πρόγραμμα των συναφών προγραμμάτων της Ε.Ε.
2. Έτσι, σήμερα, το Erasmus+ προσφέρει ακόμη περισσότερες ευκαιρίες σε άτομα και οργανισμούς.

3. Βεβαίως, τα capital controls μετά το 2015 δημιούργησαν προβλήματα στη φυγή των Ελλήνων στο εξωτερικό.

A2.β. Να ξαναγράψεις τις ακόλουθες προτάσεις/περιόδους λόγου του κειμένου, αντικαθιστώντας καθεμιά από τις υπογραμμισμένες λέξεις με μία συνώνυμή της, χωρίς να αλλάζει το νόημα. (Μονάδες 5)

1. Ο θεσμός των ευρωπαϊκών ανταλλαγών με **συνεκτικό** άξονα την εκπαίδευση είναι ίσως το πιο επιτυχημένο ευρωπαϊκό **εγχείρημα**.
2. Το Plus, που πλέον συνοδεύει το Erasmus, **αποτυπώνει** την ενσωμάτωση στο αρχικό πρόγραμμα.
3. Στη χώρα μας, **η απήγηση** του προγράμματος στην Ελλάδα καταδεικνύεται.
4. Στην κινητικότητα Ελλήνων εκπαιδευτικών **τροχοπέδη** βάζει η απειρία των σχολείων μας στις ευρωπαϊκές απαιτήσεις.

ΘΕΜΑ Α3 (ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ - ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

A3 Αξιοποιώντας στοιχεία από το κείμενο να γράψεις ένα άρθρο (200-250 λέξεων) που να προβάλλει/διαφημίζει το ευρωπαϊκό πρόγραμμα μαθητικής κινητικότητας Erasmus. Να φροντίσεις, ώστε το άρθρο σου να πληροφορεί τον αναγνώστη για τη δράση του προγράμματος και να τον παρακινεί να συμμετάσχει ενεργά στις δραστηριότητες του προγράμματος.

B. Λογοτεχνικό κείμενο

MORTEM ΜΠΡΑΣΚ (1970-) ΑΠΕΡ ΓΟΥΕΣΤ ΣΑΪΝΤ, ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ 1901 (απόσπασμα)

Το απόσπασμα αναφέρεται στην ιστορία της Σάρας, της μητέρας του Γουίλιαμ Σίντις, του ανθρώπου με το υψηλότερο IQ. Προέρχεται από το ομότιτλο κεφάλαιο του μυθιστορήματος «Η τέλεια ζωή του Γουίλιαμ Σίντις» (μτφρ. Λύο Καλοβυρνάς, εκδ. Κέδρος, 2012) του Δανού συγγραφέα Μόρτεν Μπρασκ.

Συχνά την πιάνει αυτό το συναίσθημα, μια αίσθηση ότι ακόμα και τώρα παραμένει νιόφερτη, σαν να είναι ακόμη υπό δοκιμή στην Αμερική. Τότε που έφτασε στη Νήσο Έλις²² και τους υπέβαλαν σε ιατρικές εξετάσεις, για να εγκριθεί η άδεια εισόδου τους στις ΗΠΑ με τον πατέρα της, με πενήντα σεντς στην τσέπη, ήξερε ότι ήταν υπό δοκιμή, ότι έπρεπε να δουλέψουν σκληρά όχι μόνο

²² νησάκι στ' ανοιχτά του Μανχάταν, όπου από το 1852 έως το 1954 υποδέχονταν τους μετανάστες.

για να τα βγάλουν πέρα, αλλά απλώς και μόνο για να υπάρξουν. Η πρώτη της δουλειά ήταν μωδίστρα σε ραφείο, όπου έραβε κουμπιά σε σακάκια και πουκάμισα δώδεκα ώρες την ημέρα, με μισθό τρία δολάρια τη βδομάδα.

Έπειτα από ένα χρόνο είχαν μαζέψει αρκετά λεφτά, για να φέρουν και την αδελφή της, την Ίντα. Η Σάρα πήγαινε από δουλειά σε δουλειά· η καλύτερη ήταν στην Εταιρία Ραπτικών Μηχανών Σίνγκερ, όπου δίδασκε στις πελάτισσες πώς να χρησιμοποιούν τις ραπτομηχανές. Εργαζόταν τόσο σκληρά, που συχνά την έπαιρνε ο ύπνος στα διαλείμματα. Όταν γυρνούσε σπίτι, έπρεπε να ψονίσουν με την Ίντα, να μαγειρέψουν, να καθαρίσουν. Ύστερα από δύο χρόνια ήρθε όλη η οικογένεια Μαντελμπάουμ στην Αμερική, αλλά η Σάρα συνέχισε να δουλεύει σκληρά. Ήξερε ότι δεν πρέπει ποτέ να χαλαρώσεις, δεν πρέπει ποτέ να σταματήσεις τον αγώνα σου για πρόοδο, γιατί αλλιώς ποτέ δε θα περάσεις τη δοκιμασία.

Πρέπει να προοδεύεις, και η Σάρα ήξερε τι έπρεπε να κάνει για να ζήσει. Θα γινόταν αυτό που δε θα ήταν ποτέ δυνατόν να κάνει όσο ζούσε στην Ουκρανία, από την οποία είχε γλιτώσει: Θα γινόταν γιατρός. Δεν υπήρχε πιο ψηλά. [...]

Κανείς δεν πίστευε σ' αυτή, ούτε η οικογένειά της ούτε οι φίλοι της· γελούσαν μαζί της όταν τους μιλούσε για τα σχέδιά της. Κανείς δε θα τα κατάφερνε, της έλεγαν. Όμως η Σάρα πήγε στις εξετάσεις και τις πέρασε μετά επαίνου. Είχε ανοίξει το δρόμο: Τώρα μπορούσε να σπουδάσει στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Βοστώνης. Όμως, ακόμα και σήμερα, που μπορούσε να αποκαλείται Σάρα Σίντις, ιατρός, δεν μπορούσε να λυτρωθεί από αυτή την αίσθηση, ότι ήταν ακόμη υπό δοκιμή...

Ερωτήσεις

ΘΕΜΑ Β1 (Μονάδες 15)

B1. Να παρουσιάσεις σε μία παράγραφο 70-80 λέξεων τον χαρακτήρα της Σάρας, όπως φαίνεται στο συγκεκριμένο απόσπασμα, τεκμηριώνοντας την απάντησή σου με στοιχεία μέσα από το κείμενο.

ΘΕΜΑ Β2 (Μονάδες 10)

B2. Ποιο είναι το είδος του αφηγητή με βάση την εστίαση της αφήγησης; Ποια είναι τα αποτελέσματα από τη χρήση ενός τέτοιου αφηγητή; (Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Β3 (ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ - ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

B3. Κατά πόσο θεωρείς δικαιολογημένη την αίσθηση που διακατέχει τη Σάρα καθ' όλη την πορεία της ζωής της στην Αμερική; Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.